

دندا مۇستەھكەم تۇرۇش ئەڭ بۈيۈك

نېمە تۇر

[uyghur - ئۇيغۇرچە - الأويغورية]

پەزىلەتلىك شەيخ ئابدۇلمۇھسەن ئىبنى مۇھەممەد قاسم

تەرجىمە قىلغۇچى: سەيپىددىن ئەبۇ ئابدۇلئەزىز

تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى: ن.تەمكىنى

نەشرى ھوقۇقى مۇسۇلمانلارغا مەنسۇپ

2009 - 1430

Islamhouse.com

﴿الثبات على الدين﴾

«باللغة الأويغورية»

فضيلة الشيخ عبد المحسن بن محمد القاسم

ترجمة: سيف الدين أبو عبد العزيز

مراجعة: ن. تمكيني

حقوق الطبع والنشر لكل مسلم

2009 - 1430

islamhouse.com

دندا مۇستەھكەم تۇرۇش ئەڭ بۈيۈك نېمەتتۇر

2009-يىلى 07-ئاينىڭ 10-كۈنىدىكى جۈمە خۇتبىسىنىڭ قىسقىچە مەزمۇنى

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مەسچىتىنىڭ ئىمامى ئاللاھنى ماختاپ، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا دۇرۇت سالام يوللىغاندىن كېيىن جۈمە نامىزىغا توپلاشقان يۈز مىڭلىغان جامائەتكە "ئاللاھ تائالا ئىنسانلارغا چەكسىز نېمەتلەرنى ئاتا قىلدى، مۇسۇلماننىڭ دىندا مۇستەھكەم تۇرۇشى ئەڭ بۈيۈك نېمەتتۇر" دېگەن مەزمۇندا تۆۋەندىكى تەۋسىيەلەرنى قىلدى:

ئاللاھ تائالا مەخلۇقاتلارنى ئاشكارا-يوشۇرۇن نېمەتلەرگە چۆمدۈردى. نېمەتلەرنىڭ ئەڭ ئېسىل-ئالىيلىرىنى تاللاپ خالىغان بەندىلىرىگە بەردى. ئۇ بولسا توغرا يولغا يېتەكلەش. نۇرغۇن كىشىلەر بۇ نېمەتلەردىن مەنپەئەتلىنىشنى ئارزۇ قىلىشمۇ ئۇلارنى بۇ نېمەتلەردىن مەھرۇم قىلدى. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «كاپىرلار (قىيامەتنىڭ دەھشىتىنى كۆرگەندە، دۇنيادىكى چېغىمىزدا) مۇسۇلمان بولغان بولساقچۇ، دەپ ئارمان قىلىدۇ» سۈرە ھىجر 2-ئايەت.

بۇ كاپىرلار يوقاتقان نېمەتنىڭ ئەڭ چوڭىدۇر. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «قەلبلەر ئاللاھنىڭ ئىككى بارمىقىنىڭ ئارىسىدا بولۇپ ئاللاھ ئۇنى ئۆز خاھىشى بىلەن تەسەۋررۇپ قىلىدۇ» بۇ ھەدىسنى تىرمىزى رىۋايەت قىلغان. ئىبراھىم ۋە يەئقۇب ئەلەيھىسسالام ئەۋلادلىرىغا نېمەتنى مۇھاپىزەت قىلىش توغرىسىدا مۇنداق ۋەسىيەت قىلغان: «ئىبراھىم ۋە يەئقۇب ئۆز ئوغۇللىرىغا ۋەسىيەت قىلىپ: «ئى ئوغۇللىرىم! ئاللاھ سىلەرگە مۇشۇ دىننى (يەنى ئىسلام دىنىنى) تاللىدى، پەقەت مۇسۇلمان پىتىڭلارچە ئۆلۈڭلار (يەنى ئىمانىڭلاردا مەھكەم تۇرۇڭلار، تاكى ئىمان بىلەن كېتىڭلار)» دېدى» بەقەرە سۈرىسى 132-ئايەت. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئاللاھ تائالادىن نېمەتنى داۋاملاشتۇرۇشنى تىلەپ مۇنداق دۇئا قىلاتتى: «ئى قەلبلەرنى ئۆرۈگۈچى ئاللاھ! مېنىڭ قەلبىمنى دىنىڭدا مۇستەھكەم قىلغىن». ئىلىم ئەھلىلىرى مۇنداق دۇئا قىلاتتى: «ئى

پەرۋەردىگارمىز! بىزنى ھىدايەت قىلغاندىن كېيىن قەلبلىرىمىزنى ئازدۇرۇۋەتمىگىن».

ھەر بىر مۇسۇلمان دۇنيا ۋە ئاخىرەتتە بەختلىك بولۇشنىڭ سەۋەبى بولغان نېمەتنى ساقلاپ قىلىش ئۈچۈن نامازلىرىدا دائىم دۇئا قىلىشقا بۇيرۇلغان. يامغۇردەك تۆكۈلۈپ تۇرغان پىتىنلەر بەزى ۋاقتتا بۇ نېمەتلەرنى يوق قىلىۋېتىدۇ. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «مەن سىلەرنىڭ ئۆيۈڭلارنىڭ ئارىسىدىن يامغۇر تامچىلىرىنىڭ ئورنىنى كۆرگەندەك پىتىننىڭ ئورنىنى كۆرەلەيمەن». پىتنە-پاسات ئاللاھ ساقلىغان كىشىلەردىن باشقا بارلىق ئىنسانلارنىڭ قەلبىنى تەۋرىتىۋېتىدۇ. پىتنىگە يېقىنلاشقان كىشى ئۇنىڭدىن ساقلىنالمايدۇ. ھايات كىشى پىتىندىن خاتىرجەم بولالمايدۇ. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «پىتىنلەر قەلبكە بورا ياغىچىدەك ئايرىم-ئايرىم ھالدا توغرىلىنىدۇ، قايسى قەلب بۇنى قوبۇل قىلىدىكەن، ئۇ قەلبكە قارا چېكىتلەر ئۇرىلىدۇ» بۇ ھەدىسنى مۇسلىم رىۋايەت قىلغان. بەزى ۋاقتتا ئىنسان ئۆزى سەزمىگەن ھالدا دىندىن چىقىپ كېتىدۇ. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «سىلەر قاراڭغۇ كېچىدەك زۇلمەت قاپلىغان پىتىنلەرگە ئۇچراپ قىلىشتىن ئىلگىرى ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا ئالدىراڭلار، ئەتتىگەندە مۆمىن بولغان كىشى كەچتە كافر بولۇپ كېتىدۇ ياكى كەچتە مۆمىن بولغان كىشى ئەتتىگەندە كافر بولۇپ كېتىدۇ، ئىنسان ئۆزىنىڭ دىنىنى ئەرزىمەس دۇنياغا تىگىشىۋېتىدۇ» بۇ ھەدىسنى مۇسلىم رىۋايەت قىلغان. ئەرلەر ئاياللارنىڭ پىتىنىسىدىن ھەزەر قىلمىغىنىدا، ئۇلار سەۋەبلىك ئاسانلا پىتنىگە چۈشۈپ قالىدۇ.

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «مەندىن كېيىن ئەرلەر ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ ئېزىپ كېتىشىگە سەۋەب بولىدىغان ئەڭ چوڭ پىتنە ئاياللاردۇر» بىرلىككە كەلگەن ھەدىس.

مال-دۇنيا، بايلىق ئىسلام ئۈمىتىگە بېرىلگەن پىتىندۇر. بەزى ۋاقتلاردا مال ئىنساننى دىنغا كىرگۈزىدۇ ۋە دىندىن چىقىپ كېتىشىگە سەۋەبچىمۇ بولىدۇ. توغرىسى مالنى ھالالدىن تېپىپ يۈرەككە تاڭماستىن قولدا تۇتۇپ ئاللاھ رازى بولىدىغان ئىشلارغا سەرپ قىلىش كېرەك. ھۆكۈملەرنىڭ مۇئەييەن بولمىغانلىرىنى ئىزدەش، ھالال-ھارام مەسىلىلىرىدە رۇخسەت قىلىنغانلىرىنىلا تۇتۇش، ھارام ئىشلارنى قىلىش ئۈچۈن ھىلە

ئىشلىتىش مۇسۇلماننىڭ دىنى ئېتىقادىغا داغ چۈشۈرىدىغان ئىشلاردىندۇر. كىچىك گۇناھلارغا سەل قاراش ئىنساننى ھالاك قىلىدۇ. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «گۇناھنى تۆۋەن ساناشتىن ساقلىنىڭلار، گۇناھلار جۇغلىنىپ ئاخىرىدا ئىنساننى ھالاك قىلىدۇ» بۇ ھەدىسنى ئىمام ئەھمەد رىۋايەت قىلغان. ياراتقۇچىسىغا ئاسىيلىق قىلىش ۋە ئىبادەتلەرنى تولۇق ئادا قىلماسلىق بىلەن ئىنسان ئاللاھتىن يىراقلىشىدۇ. بۇ ئازغۇنلۇقنىڭ باشلىنىشىدۇر. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «ئۇلار (ھەقتىن) بۇرۇلۇپ كەتكەندىن كېيىن، ئاللاھ ئۇلارنىڭ دىللىرىنى ھىدايەتتىن بۇرۇۋەتتى، ئاللاھ پاسىق قەۋمنى ھىدايەت قىلمايدۇ» سۈرە سەپ 5-ئايەتنىڭ بىر قىسمى. ئۆزىدىن ۋە قىلغان ئەمەللىرىدىن ئەجەبلىنىش، پەخىرلىنىش ئىنساندا تەكەببۇرلۇق ۋە ھاكاۋۇرلۇقنىڭ پەيدا بولىشىغا سەۋەبچى بولىدۇ، بۇنىڭ سەۋەبىدىن ھەقتىن بۇرۇلۇپ كېتىش ئەھۋاللىرى كېلىپ چىقىدۇ. يۈسۈپ ئەلەيھىسسالام ئېزىپ كېتىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئاللاھتىن ياردەم سورىدى، ئاللاھ ئۇنى ساقلىدى. «يۈسۈپ: «ئى پەرۋەردىگارىم! ماڭا ئۇلار ئۈندىگەن نەرسىدىن كۆرە زىندان سۆيۈملۈكتۈر، ئەگەر ئۇلارنىڭ ھىيلىسىنى مەندىن دەپنى قىلمىساڭ، (ئىنسانچىلىقتا) ئۇلارغا مايىل بولۇپ قالمەن، نادانلاردىن بولۇپ قالمەن» دېدى. پەرۋەردىگارى ئۇنىڭ دۇئاسىنى ئىجابەت قىلىپ ئۇلارنىڭ ھىيلىسىنى يۈسۈپتىن دەپنى قىلدى. ئاللاھ (ئىلتىجا قىلغۇچىلارنىڭ دۇئاسىنى) ھەقىقەتەن ئاڭلاپ تۇرغۇچىدۇر، (ئۇلارنىڭ ئەھۋالىنى) بىلىپ تۇرغۇچىدۇر» سۈرە يۈسۈپ 33-34-ئايەتلەر». ياخشىلىقنىڭ نەتىجىسىنى كۆرۈشكە ئالدىراش، ئەمەلدىن سۇسلىشىش كېيىن ياخشى ئەمەللەردىن چېكىنىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئىخلاس بىلەن ئەمەللەرنى داۋاملاشتۇرۇش لازىم، جەمئىيەتتە كۆرۈلۈۋاتقان خاتالىقلارغا قاراپ جەمئىيەتنى ئىسلاھ قىلىشتىن ئۈمىدسىزلىنىش نەپسىنىڭ ئاجىزلىقىدۇر. قۇرئان كەرىمنى كۆپ ئوقۇش، مۇسۇلماننىڭ دىنىدا بىلىشى زۆرۈر بولغان ھۆكۈملەر توغرىسىدا ئىزدىنىش ۋە دائىم ئاللاھنى ياد ئېتىش دىنىدا مۇستەھكەم تۇرۇشنىڭ ئاساسىدۇر. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «ئېيتقىنكى، قۇرئاننى جىبرىئىل مۆمىنلەرنىڭ (ئىمانىنى)

مۇستەھكەم قىلىش ئۈچۈن، مۇسۇلمانلارغا ھىدايەت ۋە خۇش خەۋەر قىلىپ،
پەرۋەردىگارنىڭ ھۇزۇرىدىن راستچىللىق بىلەن نازىل قىلدى» سۈرە نەھل 102-ئايەت.
تائەت-ئىبادەتنى كۆپ قىلغان، يامانلىقلاردىن يىراق تۇرغان كىشى دىندا مۇستەھكەم
تۇرىدۇ. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «ئەگەر ئۇلار قىلىنغان ۋەز - نەسىھەتكە ئەمەل
قىلسا ئىدى، ئەلۋەتتە ئۇلارغا ياخشى بولاتتى ۋە ئىمانى مۇستەھكەم بولغان
بولاتتى، گۇمراھلىق ۋە نىفاقتىن ئەڭ يىراق بولغان بولاتتى» سۈرە نىسا 66-ئايەت.

ياخشى ئەمەللەرنى داۋاملاشتۇرۇش ئىماننى ك
ۈچلاندۈرىدۇ.
پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بۇ ھەقتە مۇنداق دەيدۇ: «ئاز بولسىمۇ داۋاملىشىپ تۇرغان
ئەمەل، ئاللاھ تائالاغا ئەڭ سۆيۈملۈك ئەمەلدۇر» بۇ ھەدىسنى مۇسلىم رىۋايەت قىلغان.
ئىمام نەۋەۋىي مۇنداق دەيدۇ: "ئاز بولسىمۇ داۋاملىشىپ تۇرغان ئەمەلنىڭ نەتىجىسى
كۆپ قىلىپ ئۈزۈلۈپ قالغان ئەمەلدىن نەچچە ھەسسە زىيادە بولىدۇ".

بىلىملىك كىشىلەر بىلەن ئولتۇرۇپ-قوپۇش قەلبكە راھەت بېغىشلاپلا قالماستىن
ئەمەل قىلىشقا رىغبەتلەندۈرىدۇ. سالىھ كىشىلەر بىلەن ھەمسۆھبەت بولۇش ئىنساننى
پەزىلەتكە يېتەكلەيدۇ. پەيغەمبەرلەرنىڭ تارىخى ۋە تەرجىمىھالىرىنى ئاڭلاش
ھىممەتنى ئاشۇرۇپ ئىشەنچنى كۈچەيتىدۇ. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «كۆڭلۈڭنى
خاتىرجەم قىلىش ئۈچۈن، ساڭا پەيغەمبەرلەرنىڭ قىسسىلىرىنى بايان قىلىپ بېرىمىز، بۇ
قىسسىلەر ھەقىقەتنى، مۆمىنلەر ئۈچۈن ۋەز-نەسىھەت، ئىبرەتلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان»
سۈرە ھۇد 120-ئايەت. ئاللاھ تەرىپىدىن پۈتۈلگەن بالا-مۇسبەت، قىيىنچىلىقلارغا رازى
بولۇش دىننىڭ ئاساسدۇر. ئۇنىڭ بىلەن خاتىرجەملىك ۋە خۇرسەنلىك ھاسىل بولىدۇ.
مۆمىن كىشى ئىنسانلارنىڭ ئىچىدە بالا-مۇسبەتكە بەك سەۋىر قىلغۇچى، قاتتىقچىلىقتا
دىندا مۇستەھكەم تۇرغۇچى، زۇلۇم ۋە ئاپەتكە ئۇچرىغاندا ئاللاھتىن ياردەم سورىغۇچى ۋە
ئاللاھنىڭ بەرگىنىگە قانائەت قىلغۇچىدۇر. ئاللاھتىن ياخشى گۇمان قىلىش ئاللاھقا
ئېسىلىش ۋە دىندا مۇستەھكەم تۇرۇشقا ئاساس سالدى. (يەنى مۆمىن بىرەر ئىشقا
مۇپتىلا قىلىنسا ئاللاھتىن ياخشى گۇمان قىلىپ، بۇ ئىشتا ئاللاھ بىزگە بىر ياخشىلىق

ئىرادە قىلغان بولشى مۇمكىن دەپ چۈشىنىشى ئىماننىڭ ئەڭ يۇقىرى پەللىسىدۇر. -
مۇھەررىر-) پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: «ئاللاھقا بويسۇنغان، كۇپايە
قىلغۇدەك رىزىق بىرىلگەن، ئاللاھنىڭ بەرگىنىگە قانائەت قىلغان كىشى نىجاتلىققا
ئېرىشتى» بۇ ھەدىسنى مۇسلىم رىۋايەت قىلغان. ئىمانمۇ كېيىم كوناغاندەك كونايدۇ،
ھەر ۋاقىت تەۋبە-ئىستىغپار ئېيتىش بىلەن ئۇنى يېڭىلاپ تۇرۇش كېرەك. ئاللاھنىڭ
ھوزۇرىدىكى نېمەتلەرنى ئۈمىت قىلىش نەپسىنىڭ ھاۋايى-ھەۋسىگە ئەگىشىشتىن
تىزگىنلەيدۇ. ھەر بىر مۇسۇلماننىڭ دىندا مۇستەھكەم تۇرۇشىغا مۇيەسسەر قىلىشىنى
ئاللاھتىن تىلەپ دۇئا قىلىشى زۆرۈردۇر. ئەقىدىنى ساپلاشتۇرۇش ۋە ئەقىدىگە دائىر
بىلىملەرنى ئىگەللەش دىندا مۇستەھكەم تۇرۇشقا ئۈندەيدىغان ئاساسلىق
ئامىللاردىندۇر. نەپلە ئىبادەتلەرنى كۆپ قىلىش، موھتاجلارغا ئېھسان قىلىش ...
قاتارلىقلار مۆمىنى پىتىدىن ساقلاپ، ئاللاھنىڭ پەزىلىنى ھەرۋاقىت يادلىنىدۇرۇپ تۇرىدۇ.